

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De Bulla cruciatæ pro defunctis concessa. 12

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

PUNCTUM XII.

De Bulla Cruciatæ pro defunctis concessa.

1. Statuitur concessio.
2. Non est opus, te esse in gratia, ut obtinere defuncti Indulgentiam possit.
3. Sumpta una Bulla, an expediat alias sumere. Proponitur ratio dubitandi.
4. Certum est expedire.

1. Pontifex ex thesauro satisfactionum Christi, & Sanctorum non solum viuis fidelibus fauores impendit, sed etiam defunctis, id est que plenissimam Indulgentiam concedit defuncto, in cuius gratiam vigus erogata elemosyna Bullam sumperit, ut constat ex tenore Bullæ, qui sic se habet: *Nuestro muy santo Padre Paulo V. de felice recordacion concedio plenissima Indulgentia, y la mando publicar nuestro muy santo Padre Urbano V. con que podamos sacar las animas de los, que acaquesimos bien de aquellas penas de Purgatorio, y poner las en la gloria, dando por esta Bulla para la defensa de la Yglesia, y rescate de nuestros difuntos, y en acrecentamiento de nuestros meritos, la limosna casada por vos N. Comissario apostolico general de la santa Cruzada. Y por quanto vos N. difeis dos reales de plata, eo fauor del anima de N. y recibistes en vos esta Bulla le es otorgada la Indulgentia sobredicha.*

2. Que in hac concessione aliquam possent difficultatem ingerere, superiori tract. de suffrag. & Indulgent. præcipue pun. 1. & vlt. enodata sunt: ibi enim explicuimus, qualiter operari debeas, ut indehnt Doctores, Cardin. Clement. 2. de penitent. & remiss. Angel. verbo, Indulgentia, num. 21. qui censent, opus esse, ut in gratia existas, cum opus iniunctum ad obtinendam defuncto indulgentiam exequeris: quia nequis esse poterit ad obtinendum beneficium alteri, quam tibi ipsi, ad obtinendam autem tibi indulgentiam necessariò requiritur gratia: ergo etiam erit requirita pro obtinenda defuncto. Communis tamen sententia docet, ut videre est in Nauarr. de iulileo, notab. 17. n. 4. & notab. 32. n. 3. Cordub. de Indulgent. q. 17. & 26. Suar. tom. 4. de penitent. & suffrag. disp. 52. sect. 4. n. 6. Rodrig. ad Bullam, §. 8. n. 13. Acofta. q. 21. Villalob. 1. p. sum. tract. 28. n. 3. necessarium non esse, te in gratia, cum Bullam pro defuncto sumperis, ut ei profit. Non enim tu sumens Bullam pro defuncto ei satisfactionem concedis, qua panæ debita remittantur, sed solum apponis conditionem quandam piam, & religiosam, qua posita Pontifex ex thesauro satisfactionum Christi, & Sanctorum sufficientem solutionem exhibet pro penis ab illo defuncto debitis. At eam conditionem lumendi Bullam satis præstare potes, tamen si in peccato existas: ergo status gratiæ tibi requisitus non est, ut Bulla à te sumpta defuncto proficiat.

3. Sed, an sumpta una Bulla expediat alias pro eodem defuncto sumere, aliqui dubitarunt, eò quod videatur iudicari Indulgentiæ concessionem veram non esse: nam, si vera est concessio, eum ex parte defuncti in Purgatorio existentis nullum sit impedimentum, quin ei integrè indulgentia applicetur, efficitur statim in cælum euolare, ac proinde inutiliter in eius fauorem nouam Indulgentiam applicari.

4. Nihilominus omnino tenendum est, plures pro vno defuncto Bullas sumi posse, & expedire, ut bene notauit Gab. in canon. lect. 57. Nauarr. de indulgent. nota. 22. n. 50. Acofta in explicat. Cruciat. q. 22. Nuño in præfenti, §. vlt. circa finem. Villalob. dicto tract. 29. n. 5. Ratio est manifesta: etenim indulgentiæ valor maximè pendet ex causa finali, & motiua concessionis: contingit enim aliquando concedi indulgentiam plenariam ex causa, quæ solum erat sufficiens pro remissione tertriæ partis peccatorum concedenda: & quis scit, an in præfenti sic contingat? Quare eo casu manifestum est, expedire non solum vnâ, sed plures Bullas sumere, ut multiplicata remissione illius tertriæ partis plena remissio obtineatur. Item, certum non est, sed sub opinione positum, an indulgentia applicata pro defunctis infallibilem effectum habeat, neque etiam est indubitatum, an status gratiæ in exequente opus iniunctum requiratur. Itemque nemini constare potest, an opera ad indulgentiæ applicationem requisita exequatur, pro Pontifex intendit, & necessarium est ad indulgentiæ valorem, saltem integrum. Denique fieri potest, etiam te ignorante, ut elemosyna pro Bulla erogata ex aliis debitis sit, vel Quæstorem alienam dedisse Bullam, esseque illius raptorem, & simulatorem, neque proprium Cruciatæ ministrum. Quæ omnia abunde probant expedire, plures Bullas pro vno defuncto sumi, ut quoad fieri possit prædicta inconuenientia vitentur.

PUNCTUM Vlt.

De Bulla Cruciatæ, quæ vocatur Compositionis.

Summus Pontifex concedit omnibus Christi fidelibus, cuiuscunque status, conditionis, Ordinis, vel Religionis, sive Ecclesiastici sint, sive sæculares, etiam si sint ex Ordinibus mendicantibus, qui in huiusmodi Hispaniarum regnis assistunt, vel ad ea quomodolibet declinauerint, ut erogatis duobus argenteis in subsidium belli contra infideles, quantitas duorum millium marapetinarum, infra, de debitis incertis remittatur, obtinereque possint remissionem vsque ad quantitatem debitam centum millium marapetinarum: sed vitâ nequeant, nisi ex beneplacito Marapetiarum generalis, ex eius tamen consensu, & voluntate optimè possint. Debita autem debent esse contra facta absque fiducia huius remissionis, alias huius Indulgentiæ non erit locus. Quæ omnia expressè habentur in prædicta Bulla.

§. I.

Qualiter debitorum incertorum, virtute huius concessionis, fiat remissio.

1. Nulla de debitis certis fit remissio.
2. Quid, si creditor ita absens est, ut nequeat debitum ei reddi? Verius est locum esse remissioni.
3. An sit licita, & valida hac remissio.
4. Resoluitur, esse validam, & licitam.
5. Nullus alius, præter Pontificem, stante eius lege, hanc remissionem facere potest, secus ea lege seclusa.
6. Plures censent, comparate creditore, te esse obligatum, residuum restituere, neque prodesse remissionem, nisi dum cum comparet.
7. Oppositum probabilitate non caret.
8. Soluitur fundamentum oppositum: & ibi, an profit remissio pro foro iudiciali.
9. Quid dixerunt, si iudex te condemnet ad soluendum.

1. Nulla de debitis certis, hoc est, certo creditori debitis, quæque ipsi restitui possunt, virtute huius bullæ fit remissio: quippe hæc cum dominum agnoscat, non vult Pontifex vlli operi, quantumvis pio, contra eius voluntatem applicare: ergo fit de debitis, quorum creditor non comparet.

2. Quòd si creditor comparet, at ita absens est, ut nequeas debitum illi persolvere, neque speras breui tempore posse, ob cuius causam excularis à restitutione facienda, est Sorus in 4. dist. 2. q. 2. art. 4. & lib. 4. de iustit. q. 7. art. 1. existimet compositioni locum non esse: quia absolute, & simpliciter non est de bitum incertum, sed certum, & bulla solum remissionem debitorum incertorum concedit. At rectius Couarr. in reg. eccl. ca. 3. §. 1. Rodrig. in præfenti, dub. 2. Villalob. n. 12. Acofta. q. 95. oppositum censent: quia eo casu illud debitum humano, & morali modo reputatur incertum, eò quòd domino reddi non potest. Domino enim perinde est carere debito, quia absens, vel quia debitori est ignotus, si æquè ex absentia, ac ignorantia excularis debitor à restitutione illi facienda.

3. Duplex tamen est in hac compositione difficultas. Prima, an licita, & valida sit, ita ut virtute illius exculeris à debiti integra solutione, saltem dum creditor non comparet: Non defuerunt, qui ausi sunt affirmare, illicitè, & inualidè hanc remissionem concedi. Sic videtur sentire Bannes 2. 2. q. 62. art. 1. dub. 8. Dominic. Sorus in 4. dist. 2. q. 2. art. 4. Mouentur: quia hæc remissio fit in præiudicium pauperum, quibus illa restitutio facienda erat ex textu in cap. cum tu. de usuris, & occasionem præbet plura latrocinia committendi: ergo est illicita, & inualida.

4. Et quidem, si absque vlla causa remissio fieret, admittit, illicitam esse, in quo sensu credo, Bannes, & Sorus fuisse locutos, valida tamen esset, si ex bonis ecclesiasticis, vel temporalibus ad ditionem Pontificis pertinentibus fieret: quia horum distributio ipsi, vt pote supremo gubernatori, competit. Quippe in omnia bona, quorum dominus non comparet, vel possidens succedit: vel saltem respublica, quæ suo gubernatori tradit potestatem ea pro suo arbitrio distribuendi. Secus verò videtur dicendum, si absque causa fieret remissio debiti temporalis, quod non est sub ditione Pontificis, vel Regis: quia esset remissio debiti contra voluntatem domini, qui non est Pontifex, nec Rex Hispanus, sed alia respublica, illiusque gubernator. Quod intelligendum est casu, quo respublica domina sit bonorum incertorum, & non ipse rector.

Verum in præfenti hæc omnia cessant, cum manifestissimè sit, causam huius remissionis legitimam esse. Etenim fideliū conscientia ære alieno grauatur, & ob hanc causam diffi-